

توصیه‌ها و نکته‌های کلیدی در

مدیریت و برنامه‌سازی رادیویی

۱۳۸۷-۱۳۹۳

محمد حسین صوفی

پاییز ۱۳۹۳

سرشناسه	صوفی، محمدحسین، ۱۳۳۸
عنوان و نام	توصیه‌ها و نکته‌های کلیدی در مدیریت و برنامه‌سازی رادیویی: مؤلف
پدیدآور	محمدحسین صوفی؛ به معارف اداره کل طرح و برنامه نظارت صدا]
مشخصات نشر	تهران: طرح آینده، ۱۳۹۳.
مشخصات	۶۹ ص: ۹/۵ × ۱۹ س.م.
ضاهری	
شابک	۲۵۰۰۰ ریال ۷ ۲۳ ۶۲۴۶ - ۶۰۰ - ۹۷۸
وضعیت فهرست	فیا
نویسی	
موضوع	رادیو -- برنامه‌ها -- برنامه‌ریزی
موضوع	رادیو -- بخش -- مدیریت
موضوع	رادیو -- تولید و کارگردانی
شناسه افزوده	صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران: اداره کل طرح و برنامه
رده‌بندی کنگره	۱۹۹۱/۵۵PN/ص ۹-ت ۱۳۹۳
رده‌بندی دیویی	۷۹۱/۴۲۰۲۳۶
شماره	۳۶۴۵۷۶۸

توصیه‌ها و نکته‌های کلیدی در مدیریت و برنامه‌سازی رادیویی

مؤلف: محمدحسین صوفی

ویراستار: شعله معراجی اسکویی

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: پاییز ۱۳۹۳

قیمت: ۲۵۰۰۰ ریال

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

تهران، خیابان ولی‌عصر، جام‌جم، ساختمان شهدا رادیو، طبقه پنجم

اداره کل طرح و برنامه و نظارت، تلفن: ۲۲۶۵۲۴۹۳

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۳	بخش اول: کلیاتی درباره برنامه‌سازی
۱۵	فصل اول: موضوعات برنامه‌سازی
۱۵	اخلاقی
۱۷	معارفی و دینی
۱۷	ترویج ضرورت‌های دینی و مذهبی
۲۰	قرآن، نماز، ادعیه و منابع ارزشمند اسلامی
۲۱	برنامه‌های اذان گاهی
۲۱	مناسبت‌های مذهبی
۲۱	ماه مبارک رمضان و روز قدس
۲۲	ماه محرم
۲۳	عید غدیر خم، عید قربان و دهه ولایت
۲۳	سیاسی
۲۳	انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن
۲۵	ایام و مناسبت‌های تقویمی
۲۶	انتخابات

- ۲۸.....مقابله با اقدامات و تبلیغات سوء دشمن
- ۲۹.....نهاده‌ها، سازمان‌ها و مسئولین کشور
- ۳۰.....حفظ وحدت و انسجام ملی
- ۳۱.....رویدادها و جریان‌های سیاسی
- ۳۱.....دفاع مقدس
- ۳۲.....اقتصادی
- ۳۲.....هدفمندی بارانه‌ها، جهاد اقتصادی و اقتصاد مقاومتی
- ۳۳.....مقولات کار، تلاش و فعالیت مراکز تولیدی
- ۳۴.....علمی و پژوهشی، بهداشت و سلامت و محیط زیست
- ۳۶.....فرهنگی
- ۳۶.....تفریح و سرگرمی
- ۳۷.....ورزش
- ۳۸.....نمایش
- ۳۹.....طنز
- ۴۰.....اجتماعی
- ۴۰.....سبک زندگی و فرهنگ اسلامی - ایرانی
- ۴۰.....خانواده و بانوان
- ۴۲.....جوانان
- ۴۲.....معضلات اجتماعی
- ۴۲.....موسیقی
- ۴۵.....فصل دوم: ضرورت‌های محتوایی
- ۴۵.....مخاطبان و مطلوبیت‌های آنان

۴۶	اصول محتوایی، برنامه‌های ویژه و عوامل برنامه‌ساز
۵۴	برنامه‌های نوروزی
۵۵	برنامه‌های صبحگاهی
۵۵	عوامل برنامه‌ساز
۵۵	نویسندگان، گویندگان و مجریان
۵۶	گزارشگران
۵۷	نظارت و ارزیابی برنامه‌ای
۵۹	بخش دوم: فعالیت‌های ستادی و پشتیبانی
۶۱	مدیریت و ساماندهی فرایندها
۶۴	نظارت و ارزیابی غیربرنامه‌ای
۶۵	نیروی انسانی
۶۶	تبلیغات و روابط عمومی
۶۹	آموزش

مقدمه

در سپهر ارتباطی و اطلاعاتی و در عرصه رقابت تنگاتنگ رسانه‌های نوشونده و تولیدی، بشر همواره شاهد بروز تحولات چشمگیر و گسترده‌ای در صنعت رسانه‌ها می‌باشد. رسانه‌های متکثر، در هر لحظه و شتابان، مخاطبان را در برابر هجوم اطلاعات گوناگون قرار داده و راه را بر انتخاب، گزینش و دریافت اطلاعات از سوی مخاطبان هموار می‌نمایند. بدین سان هر رسانه‌ای که با پویایی هرچه تمام‌تر، تحولات اجتماعی را شناسایی نموده و به گونه‌ای معطوف، همسو با مطلوبیت‌های مخاطبان گام برداشته و به مدیریت فرایندهای سازمانی در مسیر تولید پیام با محتوایی جذاب و اثرگذار مبادرت ورزد، در عرصه رقابت، پیش‌تاز و موفق خواهد بود. لذا امروزه به کارگیری شیوه‌های مدیریت نوین در اداره امور سازمان‌های رسانه‌ای و تأمل و تفکر در سامان‌یابی مناسب امور رسانه‌ای، بیش از گذشته اهمیت و نمود یافته است.

در این میان مدیریت رسانه تأثیرگذار رادیو در پسی چیدمان سازوکارهای رسانه‌ای و تنظیم فرایندهایی است که به تولید محتوای شنیداری مفید و جذاب بیانجامد. محتوایی که از کلام، اصوات و موسیقی بهره‌جسته و آن را به خدمت گرفته تا به اذهان مخاطبان نفوذ نموده و

تغییر در نگرش و رفتار آنان را موجب شود. لاجرم، کلام، هرچه شیرین‌تر و پربارتر و موسیقی هرچه دلنشین‌تر باشد، نفوذ در اندیشه و تفکر سهل‌تر و ممکن‌تر خواهد بود.

به کارگیری مدیریت هوشمندانه و مدبرانه رادیو در مسیر تولید پیام‌های اثرگذار، در گرو برنامه‌ریزی و آینده‌نگری با اتخاذ رویکردی کل‌نگر و یکپارچه و نیز همسوسازی و هم‌نوایی فعالیت‌ها و اقدامات سازمانی با بهره‌گیری شایسته از تمامی ظرفیت‌ها و منابع سازمانی - خاصه منابع انسانی - است. همچنین برخورداری از نگاهی تیزبین، پویا، جستجوگر و دوراندیش به منظور رصد مداوم اقتضانات، مناسبت‌ها، مطلوبیت‌های اجتماعی، ساماندهی و انتقال پیام را می‌طلبد و به‌طور مداوم تأثیرات آن را بر جامعه می‌سنجد. تأثیراتی که بنا بر **مسئولیت اجتماعی** رسانه‌ها شکل گرفته و تمامی گروه‌ها و اقشار جامعه از جمله اندیشمندان و نخبگان را با خود مأنوس و همراه می‌سازد.

صدای جمهوری اسلامی ایران در سال‌های گذشته با بروز تحولات اجتماعی گوناگون در گذر زمان، به ویژه پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی، دوران دفاع مقدس، با دقت و سرعت لازم، مدبرانه و هنرمندانه به همدمی مألوف و بی‌بدیل برای مخاطبان بدل گشته است.

در حال حاضر با تلاش مستمر متولیان حوزه رادیو و کوشش در جهت ایجاد تحولات اصولی و بنیادین، معاونت صدای جمهوری اسلامی ایران با ۲۷ شبکه رادیویی و مأموریت و اهدافی متمایز (شبکه‌های عمومی، تخصصی و اختصاصی) به تولید و پخش برنامه‌های متنوع و

جذاب، با بهره‌گیری از دانش و تخصص نیروهای فکری و عوامل برنامه‌ساز و نیروهای ستادی و پشتیبانی اقدام می‌نماید، به گونه‌ای که روزانه ۵۱۸ ساعت برنامه تولید و پخش می‌شود و این برنامه‌ها در طول یک هفته بیش از ۱۴۳۱ عنوان و بیش از ۴۹۸۶ قسمت را دربر می‌گیرد.^۱

شایان توجه است که چیدمان شبکه‌های رادیویی به گونه‌ای است که پرداختن به تمامی موضوعات سیاسی، دینی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، فناوری، دفاع مقدس، تاریخی، علمی، سلامت و... را ممکن ساخته و امکان بهره‌گیری تمامی مخاطبان را در گروه‌های سنی گوناگون با علایق، دانش و تخصص‌های متفاوت را فراهم آورده است.

بدون تردید وسعت و گستردگی قابل توجه ایجاد شده در ساختار شبکه‌ها و محتوای برنامه‌ها و نیز فراهم آوردن رضایت مخاطبان، نتیجه اعمال مدیریت و برنامه‌ریزی‌های مؤثر در امر برنامه‌سازی رادیویی و به کارگیری نیروی انسانی سخت‌کوش و پرتلاش بوده و این امر، دورانی طلایی و زرین را برای رادیو رقم زده است.

بنابر ضرورت حرکت در مسیر دستیابی به موفقیت‌های پیوسته، مستمر و پایدار در حوزه رادیو و به منظور بهره‌گیری شایسته از اندیشه‌ها و تجارب مدیریتی معاون محترم رئیس سازمان در امور صدا، مجموعه حاضر که برگرفته از توصیه‌ها، سخنرانی‌ها و مقالات ایشان می‌باشد گردآوری،

۱. برگرفته از گزارش تهیه شده توسط اداره کل اطلاعات و برنامه‌ریزی معاونت صدا در

تلخیص شده و تحت عنوان «مجموعه نکته‌های کلیدی در مدیریت و برنامه‌سازی رادیویی» ارائه می‌گردد.

این مجموعه در دو بخش تنظیم شده است. بخش اول کلیاتی درباره برنامه‌سازی است که به ارائه توصیه‌هایی درباره موضوعات گوناگون برنامه‌سازی رادیویی و ضرورت‌های محتوایی می‌پردازد و رهنمودهای کاربردی بسیاری را در اختیار برنامه‌سازان حوزه رادیو قرار می‌دهد و بخش دوم پیرامون «فعالیت‌های ستادی و پشتیبانی» است و شامل نکات و موارد قابل توجه برای تمامی کارکنان حوزه رادیوست.

بهره‌گیری از دانش و تجربه نهفته در این مجموعه به تمام عوامل برنامه‌ساز و نیروهای ستادی و پشتیبانی که در حوزه رادیو از سیاستگذاری تا اجرا به فعالیت مشغولند و نیز دانشجویان و علاقه‌مندان به فعالیت در این حوزه توصیه می‌شود.

اداره کل طرح و برنامه و نظارت صدا

پاییز ۱۳۹۳